

Riksbankens föreskrifter (RBFS 2005:1) om räntekostnadsersättning för kontanter som avskilts och lagrats i särskild ordning

RBFS 2005:1

Utkom från trycket
den 21 november 2005

beslutade den 10 november 2005.

Riksbanken föreskriver följande med stöd av 1 kap. 2 § och 5 kap. 3 § lagen (1988:1385) om Sveriges riksbank.

Innehåll och tillämpningsområde

1 § Dessa föreskrifter innehåller villkor för ersättning till företag som för egen eller annans räkning avskilt och lagrat sedlar och mynt. Sådan räntekostnadsersättning utgår till den som har ingått avtal om räntekostnadsersättning med Riksbanken.

Definitioner

2 § I dessa föreskrifter avses med

bankdag: samtliga dagar, med undantag för lördagar och söndagar samt trettondag jul, långfredag, annandag påsk, första maj, Kristi himmelfärdsdag, sjätte juni, midsommarafton, julafton, juldagen, annandag jul, nyårsafton och nyårsdagen;

bankinstitut: sådant institut som anges i 6 kap. 1 § 1 st. lagen (1988:1385) om Sveriges riksbank;

bruksedlar: sedlar som har använts och som kan fortsätta att användas som betalningsmedel;

depå: lager av kontanter för vilka ersättning begärs och vilka lagras enligt dessa föreskrifter;

depåägare: Den som har ingått avtal om räntekostnadsersättning med Riksbanken och som är

- a) bankinstitut som är deltagare i RIX,
- b) bankinstitut som genom överenskommelse med deltagare i RIX använder RIX för sina betalningar,
- c) av ett eller flera bankinstitut helägt bolag som, genom eget deltagande i RIX eller genom överenskommelse med deltagare i RIX, använder RIX för sina betalningar, eller
- d) statligt ägt företag som driver kassaservice enligt lagen (2001:1276) om grundläggande kassaservice;

kontanter: sedlar och mynt

nya kontanter: kontanter som ännu inte har tagits i bruk som betalningsmedel;

RIX: Riksbankens system för avveckling av betalningar

Skyldighet att ta emot och lämna ut kontanter

3 § Depåägaren skall på begäran av bankinstitut och företag som driver kassaservice enligt lagen (2001:1276) om grundläggande kassaservice ingå avtal om mottagande och utlämning av kontanter med sådant institut eller företag om det enligt depåägarens bedömning är möjligt inom ramen för depåns betjäningsskapacitet. Depåägaren skall därvid tillämpa principerna om

1. fritt tillträde, som innebär att var och en av ovan nämnda företag som uppfyller depåägarens villkor för in- och utlämning av kontanter skall erbjudas sådan möjlighet, och
2. neutralitet, som innebär att depåägarens villkor för in- och utlämning av kontanter skall tillämpas likformigt gentemot samtliga ovan nämnda företag.

Kontanter för vilka ersättning utgår

4 § Kontanter i depå skall vara utgivna av Riksbanken. Kontanter i depå skall vara avskilda från andra värden.

5 § Ersättning utgår för kontanter som förvaras i depå mellan klockan 21.00 och 23.00 och som inte lämnar den lokal där depån är belägen före klockan 24.00.

6 § Kontanter i depå skall förpackas enligt vedertagen standard och på ett sådant sätt att inventering enkelt kan genomföras.

Äkthetskontroll

7 § Depåägaren skall, med undantag för nya kontanter, genomföra äkthetskontroll av samtliga kontanter i depå. Sådan kontroll skall ske på ett tillförlitligt och betryggande sätt och i enlighet med vad som anges i avtalet om räntekostnadsersättning.

Daglig rapportering till Riksbanken

8 § Depåägaren skall senast klockan 21.30 varje dag då en depå är öppen för in- och utlämning, per depå, rapportera det nominella värdet av kontanterna som lagrats i depån klockan 21.00.

Månatlig rapportering till Riksbanken

9 § Depåägaren skall lämna en månatlig rapport till Riksbanken avseende värdet av de kontanter som lagras i depån sista dagen varje månad. Rapporten skall innehålla uppgift om kontanternas fördelning per valör.

Avseende sedlar skall rapporten även innehålla uppgift om fördelningen enligt följande kategorier:

1. brukssedlar (inklusive nya sedlar)
2. ej brukbara sedlar

10 § Den månatliga rapporten enligt 9 § skall även avse in- och utlämning av kontanter till och från depån. Rapporten skall innehålla uppgift om in- och utlämning per valör och dag och avse föregående kalendermånad.

11 § Rapporten enligt 9 och 10 §§ skall lämnas till Riksbanken senast den femtonde dagen i varje kalendermånad. Om den femtonde dagen i månaden inte är en bankdag skall rapporten lämnas närmast föregående bankdag.

Kommunikation av rapport till Riksbanken

12 § Depåägaren skall lämna rapporter enligt 8, 9 och 10 §§ till Riksbanken på sätt som anges i avtalet om räntekostnadsersättning mellan Riksbanken och depåägaren. Depåägaren är alltid bunden av en rapport om den har lämnats på i avtalet om räntekostnadsersättning angivet sätt.

Rapport från extern revisor

13 § Depåägaren skall ombesörja och bekosta att en extern revisor minst en gång per år genomför ett oanmält besök vid depån och rapporterar till Riksbanken huruvida behållningen i depån vid revisionstillfället överensstämmer med vad depåägaren senast före revisionstillfället har rapporterat till Riksbanken.

Ersättning

14 § Rätt till ersättning enligt dessa föreskrifter tillkommer endast depåägaren.

15 § Depåägaren är var dag berättigad till ersättning i form av räntekostnadsersättning. Ersättningen skall motsvara 1/360 av den vid var tid gällande reporäntan beräknad på det nominella värdet av de kontanter som, klockan 21.00, förvaras i depån i enlighet med dessa föreskrifter. Kostnadsersättningen skall baseras på depåägarens rapport enligt 8 §.

16 § Ersättningen enligt 15 § utbetalas månatligen. Riksbanken skall erlägga ersättningen i efterskott genom att, senast den tredje bankdagen efter kalendermånads utgång, kreditera det RIX-konto som angivits i avtalet om räntekostnadsersättning.

17 § Depåägaren äger dessutom, till dess full betalning skett, rätt till ränta på vid den var dag upplupna ersättningen enligt 15 § samt på den vid var dag upplupna räntan. Räntan skall motsvara 1/360 av den vid var dag gällande reporäntan.

Om felaktig ersättning har erlagts

18 § Om depåägaren rapporterar en behållning i depå som är högre eller lägre än vad som vid viss tidpunkt är fallet och detta har lett till att Riksbanken erlagt för hög eller för låg ersättning, skall ersättningen till depåägaren nedsättas med ett belopp motsvarande 100 procent av differensen. Med differens avses skillnaden mellan den erlagda ersättningen och den ersättning som Riksbanken skulle ha erlagt vid korrekt rapportering. Nedsättningen skall regleras när Riksbanken har överlämnat rapport som visar att för hög eller för låg behållning har rapporterats. Om depåägaren har rapporterat högre behållning än vad som vid viss tidpunkt är fallet skall depåägaren därutöver återbetala sådan ersättning som Riksbanken inte har varit skyldig att betala.

19 § Om Riksbanken har erlagt för hög ersättning och detta är hänförligt till Riksbanken, äger Riksbanken rätt att återkräva den felaktigt erlagda ersättningen. Depåägaren skall återbetala den felaktigt erlagda delen av ersättningen när Riksbanken har överlämnat en rapport som visar att för hög ersättning har erlagts.

20 § Om Riksbanken har erlagt för låg ersättning till depåägaren och detta är hänförligt till Riksbanken skall Riksbanken erlagga den återstående delen av ersättningen. Riksbanken skall även erlagga ränta, motsvarande den vid var tid gällande reporäntan på den återstående delen av ersättningen. Riksbanken skall erlagga den återstående ersättningen när depåägaren har överlämnat en rapport som visar att för låg ersättning har erlagts.

21 § Om depåägaren förvarar en sedel som inte är utgiven av Riksbanken i depån och depåägaren brustit i äkthetskontroll enligt 7 §, nedsätts depåägarens ersättning med 50.000 kronor per sådan sedel. Det belopp som motsvarar nedsättningen skall regleras när Riksbanken har överlämnat rapport som visar att en sedel som inte är utgiven av Riksbanken förvaras eller har förvarats i depå.

Riksbankens kontroll

22 § Riksbanken har rätt att, antingen med egen personal eller extern revisor, utan förhandsavisering inventera och inspektera behållningen i depån.

23 § Riksbanken skall förse depåägaren med aktuella uppgifter om vilka personer som äger rätt att företräda Riksbanken vid inventering och inspektion.

24 § Depåägaren skall vid inspektion tillhandahålla förteckning över behållningen i depån.

25 § Riksbanken kan reducera ersättningen till depåägaren med ett årligt belopp om högst 25 000 kronor per depå, i syfte att täcka Riksbankens kostnader för kontroll av behållningen i depå. Om det totala antalet depåer i lan-

det överstiger 25 stycken kan Riksbanken ändra storleken på ersättningsreduktionen.

26 § Skulle depåägaren upphöra att begära ersättning för kontanter i depå skall redan debiterad nedsättning enligt 25 § inte återbetalas.

27 § Efter anmodan skall depåägaren till Riksbanken lämna de uppgifter som Riksbanken anser nödvändiga för att övervaka betalningssystemets stabilitet.

Anlitande av tredje part (operatör) för hanteringen av kontanter

28 § Depåägaren får anlita en operatör som angivits i avtalet om räntekostnadsersättning för den dagliga hanteringen av kontanter i depå och kontanter som skall läggas i depå, inklusive rapporteringen till Riksbanken. Depåägaren äger anlita en operatör för äkthetskontroll enligt 7 § utan att denne är angiven i avtalet om räntekostnadsersättning.

29 § Depåägaren svarar för en anlita operatör som för sig själv.

Dessa föreskrifter träder i kraft den 21 november 2005 med undantag av 10 §, vilken träder i kraft den 1 juli 2006.

